

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 7. marca 2013*

„Okolje — Odpadki — Nevarni odpadki — Direktiva 2008/98/ES — Stari telekomunikacijski drogovi, obdelani z raztopino CCA (baker, krom in arzen) — Registracija, evalvacija in avtorizacija kemikalij — Uredba (ES) št. 1907/2006 (Uredba REACH) — Seznam primerov uporabe obdelanega lesa iz Priloge XVII k Uredbi REACH — Stari telekomunikacijski drogovi, uporabljeni kot podpora za brvi“

V zadevi C-358/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Korkein hallinto-oikeus (Finska) z odločbo z dne 6. julija 2011, ki je prispela na Sodišče 8. julija 2011, v postopku

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

proti

Lapin luonnonsuojelupiiri ry,

ob udeležbi

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, G. Arestis, J.-C. Bonichot (poročevalec), A. Arabadžiev in J. L. da Cruz Vilaça, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue A. Siponen, odvetnica,
- za Lapin luonnonsuojelupiiri ry S. Hänninen, predsednica tega združenja, in T. Pasma, tajnica tega združenja,
- za finsko vlado M. Pere, agentka,

* Jezik postopka: finščina.

- za avstrijsko vlado A. Posch, agent,
- za Evropsko komisijo I. Koskinen in A. Marghelis, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 13. decembra 2012

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, str. 3) in Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, str. 1, in popravek v UL 2007, L 136, str. 3) v različici na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 552/2009 z dne 22. junija 2009 (UL L 164, str. 7, v nadaljevanju: Uredba REACH).
- 2 Ta predlog je bil predložen v okviru spora med Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue (centralni urad Laponske za obrt, promet in okolje, oddelek za promet in infrastrukturo, v nadaljevanju: liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue) in Lapin luonnonsuojelupiiri ry (laponsko združenje za varstvo narave, v nadaljevanju: Lapin luonnonsuojelupiiri) zaradi izvedbe popravil na poti, na kateri so brvi, ki so zgrajene iz starih telekomunikacijskih drogov iz lesa, obdelanega z raztopino CCA (baker, krom in arzen, v nadaljevanju: raztopina CCA).

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2008/98

- 3 Člen 3 Direktive 2008/98 določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) ‚odpadek‘ pomeni vsako snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavreči;
- (2) ‚nevaren odpadek‘ pomeni odpadki, ki kaže eno ali več nevarnih lastnosti iz Priloge III;

[...]

- (13) ‚ponovna uporaba‘ pomeni vsak postopek, pri katerem se proizvodi ali sestavni deli, ki niso odpadki, ponovno uporabijo za namene, za katere so bili prvotno izdelani;

[...]

(15) ‚predelava‘ pomeni vsak postopek v obratu ali širšem gospodarstvu, katerega glavni rezultat je, da odpadki služijo koristnemu namenu tako, da nadomestijo druge materiale, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev določene funkcije, ali so odpadki pripravljeni za izpolnitev te funkcije. Priloga II določa nepopoln seznam postopkov predelave;

[...]“

4 Člen 6 Direktive 2008/98, naslovljen „Status prenehanja odpadka“, določa:

„1. Nekateri določeni odpadki prenehajo biti odpadki v smislu točke (1) člena 3, ko so predelani, vključno z recikliranjem, in izpolnjujejo določena merila, ki bodo oblikovana v skladu z naslednjimi pogoji:

- (a) snov ali predmet se običajno uporablja za določene namene;
- (b) za to snov ali predmet obstaja trg ali povpraševanje;
- (c) snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za določene namene ter izpolnjuje zahteve obstoječe zakonodaje in standarde, ki veljajo za proizvode, in
- (d) uporaba snovi ali predmeta ne bo povzročila splošnega škodljivega vpliva na okolje in zdravje ljudi.

Pogoji po potrebi vključujejo mejne vrednosti za onesnaževala in upoštevajo vse možne škodljive okoljske vplive snovi ali predmeta.

2. Ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem glede sprejetja meril iz odstavka 1 in opredelitve odpadkov, za katere veljajo ta merila, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 39(2). Upoštevati bi bilo treba posebna merila za prenehanje statusa odpadka, med drugim vsaj za agregate, papir, steklo, kovine, pnevmatike in tekstil.

[...]

4. Če se merila na ravni Skupnosti na podlagi postopka iz odstavkov 1 in 2 niso določila, lahko države članice glede na posamezen primer odločijo, ali so določeni odpadki prenehali biti odpadki, ob upoštevanju veljavne sodne prakse. [...]“

5 Člen 7 iste direktive, naslovljen „Seznam odpadkov“, v odstavku 1 določa:

„Ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive glede posodobitve seznama odpadkov, ki je bil oblikovan z Odločbo 2000/532/ES, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 39(2). Seznam odpadkov vključuje nevarne odpadke in upošteva izvor in sestavo odpadkov ter po potrebi mejne koncentracijske vrednosti nevarnih snovi. Seznam odpadkov je zavezujoč glede določitve odpadkov, ki se obravnavajo kot nevarni odpadki. Vključitev snovi ali predmeta na seznam ne pomeni, da gre v vseh okoliščinah za odpadek. Snov ali predmet je odpadek le, če je izpolnjena opredelitev iz točke (1) člena 3.“

6 Člen 13 Direktive 2008/98 določa:

„Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se ravnanje z odpadki izvaja na način, ki ne ogroža zdravja ljudi in ne škodi okolju [...]“

7 Člen 17 Direktive 2008/98, naslovljen „Nadzor nad nevarnimi odpadki“, določa:

„Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da se proizvodnja, zbiranje in prevoz nevarnih odpadkov, njihovo skladiščenje in obdelava izvajajo pod pogoji, ki zagotavljajo zaščito okolja in zdravja ljudi, da se izpolnijo določbe člena 13, vključno z ukrepi za zagotavljanje sledljivosti od proizvodnje do končnega cilja in nadzora nevarnih odpadkov, da se izpolnijo zahteve členov 35 in 36.“

Uredba REACH

8 Člen 1(1) Uredbe REACH določa:

„1. Namen te uredbe je zagotoviti visoko raven zaščite zdravja ljudi in okolja, vključno z alternativnimi metodami ocene nevarnosti snovi, kot tudi prosti pretok snovi na notranjem trgu ob pospeševanju konkurenčnosti in inovacij.“

9 Člen 2(2) Uredbe REACH določa:

„Odpadki, kakor je opredeljeno v Direktivi [2008/98], ne pomenijo snovi, pripravka ali izdelka v smislu člena 3 te uredbe.“

10 Člen 3 Uredbe REACH v odstavkih od 1 do 3 vsebuje naslednje opredelitve:

„(1) ‚Snov‘: pomeni kemijski element in njegove spojine v naravnem stanju ali pridobljene s kakršnim koli proizvodnim procesom, vključno z vsemi dodatki, potrebnimi za ohranitev njene obstojnosti, in vsemi nečistotami, ki nastanejo pri uporabljenem procesu, ne vključuje pa topil, ki se lahko izločijo, ne da bi to vplivalo na obstojnost snovi ali spremenilo njeno sestavo.

(2) ‚Pripravek‘: pomeni zmes ali raztopino, sestavljeno iz dveh ali več snovi.

(3) ‚Pripravek‘: pomeni predmet, ki med proizvodnjo dobi posebno obliko ali površino, ki bolj določa njegovo funkcijo kot njegova kemična sestavina.“

11 Člen 67(1) in (3) Uredbe REACH, ki je pod naslovom VIII navedene uredbe, „Omejitve za proizvodnjo, dajanje v promet in uporabo nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov“, v poglavju 1, naslovljenem „Splošna vprašanja“, določa:

„1. Snov kot taka, v pripravku ali izdelku, za katero vsebuje Priloga XVII omejitev, se ne sme proizvajati, dajati v promet ali uporabljati, če ne izpolnjuje pogojev iz te omejitve. [...]

[...]

3. Države članice lahko do 1. junija 2013 ohranijo vse obstoječe in strožje omejitve v zvezi s Prilogo XVII glede proizvodnje, dajanja v promet ali uporabe snovi, pod pogojem, da so bile te omejitve priglašene v skladu s Pogodbo. Komisija do 1. junija 2009 izdela in objavi popis teh omejitev.“

12 Člen 68 Uredbe REACH določa:

„1. Če iz proizvodnje snovi, njene uporabe ali dajanja v promet izhaja nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi ali okolje, ki jo [ga] je treba obravnavati v celi Skupnosti, se Priloga XVII spremeni v skladu s postopkom iz člena 133(4), tako da se sprejmejo nove omejitve ali spremenijo veljavne omejitve [...].“

[...]

2. Za snovi kot take, v zmesi ali v izdelku, ki izpolnjujejo kriterije za razvrstitev kot rakotvorne, mutagene za zarodne celice ali strupene za razmnoževanje iz kategorij 1A ali 1B in ki bi jih lahko potrošniki uporabili ter za katere je Komisija predlagala omejitve potrošniške uporabe, se Priloga XVII spremeni v skladu s postopkom iz člena 133(4). Členi 69 do 73 se ne uporabljajo.“

13 Člen 69 iste uredbe določa, da če Komisija ali država članica menita, da pomeni proizvodnja, dajanje v promet ali uporaba snovi kot take, v pripravku ali izdelku tveganje za zdravje ljudi ali okolje, ki ni ustrezno nadzorovano in v zvezi s katerim bi bilo treba poleg že uvedenih ukrepov sprejeti ukrep na ravni Skupnosti, sprožita postopek za določitev novih omejitev.

14 Člen 128 Uredbe REACH določa:

„1. Države članice ob upoštevanju odstavka 2 ne prepovedo, omejijo ali ovirajo proizvodnje, uvoza, dajanja v promet ali uporabe snovi kot take, v pripravku ali izdelku, ki spada na področje uporabe te uredbe in je v skladu s to uredbo in, kjer je ustrezno, z akti Skupnosti, sprejetimi za izvajanje te uredbe.

2. Državam članicam ničesar v tej uredbi ne preprečuje, da ne bi obdržale ali določile nacionalna pravila za varovanje delavcev, zdravja ljudi in okolja, za uporabo v primerih, ko ta uredba ne usklajuje zahtev glede proizvodnje, dajanja na trg ali uporabe.“

15 Člen 129(1) iste uredbe določa:

„Država članica lahko sprejme ustreznečasne ukrepe, če ima utemeljene razloge za mnenje, da je nujno takojšnje ukrepanje za varovanje zdravja ljudi ali okolja v povezavi s snovjo kot tako, v pripravku ali izdelku, četudi ta izpolnjuje zahteve iz te uredbe. [...]“

16 Stolpec 1 Priloge XVII k Uredbi REACH, naslovljene „Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov“, vsebuje točko 19, ki se nanaša na „spojine arzena“. Omejitve glede teh spojin so bile povzete v Direktivi Sveta 76/769/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 3, str. 317).

17 Glede teh spojin arzena je v Prilogi XVII pod isto točko 19 v stolpcu 2 v zvezi s „pogoji omejitve“ določeno:

„[...]“

3. Se ne uporabljajo pri impregnaciji lesa. Tudi tako obdelan les se ne daje v promet.

4. Z odstopanjem od odstavka 3:

(a) Se snovi in zmesi za impregnacijo lesa: lahko uporabljajo le v industrijskih obratih z uporabo vakuuma ali pritiska za impregnacijo lesa, če so to raztopine anorganskih spojin bakra, kroma in arzena (CCA) tipa C ter so dovoljene v skladu s členom 5(1) Direktive 98/8/ES. Tako obdelan les se ne daje v promet pred dokončanjem fiksacije sredstva za impregnacijo.

- (b) Les, obdelan z raztopinami CCA v skladu s točko (a)[,] se lahko daje v promet za strokovno in industrijsko uporabo pod pogojem, da se zahteva strukturna celovitost lesa zaradi varnosti ljudi ali živine ter da med uporabno dobo lesa stik s človeško kožo ni verjeten:
- za konstrukcijski gradbeni les v javnih in kmetijskih zgradbah, poslovnih zgradbah in industrijskih kompleksih,
 - za mostove in mostičke,
 - [...]
 - za drogeve pri prenosu električne energije in telekomunikacij,
 - [...]
- (d) Obdelan les iz točke (a) se ne uporablja:
- v stanovanjskih zgradbah ali hišah, kakršen koli že je njihov namen,
 - pri kakršni koli uporabi, kjer obstaja tveganje za ponavljajoči stik s kožo,
 - [...]
5. Les, obdelan z arzenovimi spojinami, ki se je v Skupnosti uporabljal pred 30. septembrom 2007 ali je bil dan v promet v skladu z odstavkom 4, lahko ostane na mestu in se uporablja še naprej do konca svoje življenjske dobe.
6. Les, obdelan s CCA vrste C, ki se je v Skupnosti uporabljal pred 30. septembrom 2007 ali je bil dan v promet v skladu z odstavkom 4:
- se lahko uporabi ali ponovno uporabi, če so izpolnjeni pogoji v zvezi z njegovo uporabo iz točk 4(b), (c) in (d),
 - se lahko daje v promet, če so izpolnjeni pogoji v zvezi z njegovo uporabo iz točk 4(b), (c) in (d).
7. Države članice lahko dovolijo, da se les, obdelan z drugimi vrstami raztopin CCA, ki se je v Skupnosti uporabljal pred 30. septembrom 2007:
- uporabi ali ponovno uporabi, če so izpolnjeni pogoji v zvezi z njegovo uporabo iz točk 4(b), (c) in (d),
 - daje v promet, če so izpolnjeni pogoji v zvezi z njegovo uporabo iz točk 4(b), (c) in (d).“

Finsko pravo

Zakon 86/2000 v zvezi z varstvom okolja

- 18 Člen 7 zakona 86/2000 v zvezi z varstvom okolja, naslovljen „Prepoved kontaminacije podtalnice“, v različici, ki se uporablja za spor v postopku v glavni stvari, določa:

„Odpadkov in drugih snovi ter organizmov in mikroorganizmov ni mogoče zavreči ali pustiti v tleh, če bi to povzročilo slabšo kakovost tal, ki bi lahko pomenila tveganje za zdravje ali okolje oziroma bi bila v njuno škodo, ki bi pomenila znatno zmanjšanje uporabnosti ali ki bi bila vzrok za drugo primerljivo škodo za javne ali zasebne interese. [...]“

- 19 Člen 28 istega zakona določa:

„Za vsako dejavnost, ki pomeni tveganje za onesnaževanje, je potrebno dovoljenje (okoljsko dovoljenje). Dejavnosti, za katere se zahteva dovoljenje, določa uredba.“

Okoljsko dovoljenje se zahteva tudi:

- (1) za vsako dejavnost, ki bi lahko onesnaževala rečno omrežje, če za zadevni projekt ni bilo izdano predhodno dovoljenje na podlagi zakona o vodah;

[...]

- (4) za industrijsko ali strokovno ravnanje z odpadki s področja uporabe zakona o odpadkih.“

Uredba vlade 647/2009 o odstopanju od nekaterih določb Priloge XVII k Uredbi REACH

- 20 Člen 1 uredbe vlade 647/2009 o odstopanju od nekaterih določb Priloge XVII k Uredbi REACH določa:

„V skladu s prilogo k tej uredbi obstaja izjema od omejitev, določenih v Prilogi XVII k Uredbi REACH, ki velja za proizvodnjo, dajanje v promet in uporabo nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov iz člena 67 navedene uredbe.“

- 21 Priloga k tej uredbi vlade vsebuje glede spojin arzena naslednje določbe:

„Z odstopanjem od določb točke 19 Priloge XVII k Uredbi REACH se les, obdelan z raztopino CCA vrste B, ki se je v uporabljal pred 30. septembrom 2007, lahko da v promet, uporabi ali ponovno uporabi, če so izpolnjeni pogoji iz točk (b), (c) in (d) odstavka 4 točke 19 Priloge XVII k Uredbi REACH.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 22 Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue je leta 2008 odločil, da popravi pot, dolgo 35 km, ki povezuje vas Raittijärvi (Laponska) in najbližjo vozno cesto, ki delno poteka po območju Natura 2000. Ta dela bi morala med drugim zajemati namestitve lesenih brvi za lažji prehod štirikolesnikov izven zimske sezone na vlažnih področjih. Ti prehodi so podprti s konstrukcijami, zgrajenimi iz starih telekomunikacijskih drog, ki so bili zaradi prejšnje uporabe obdelani z raztopino CCA.

- 23 Ker je Lapin luonnonsuojelupiiri, ki je tožeče združenje v postopku v glavni stvari, menilo, da so ti drogovci nevarne odpadki, je Lapin ympäristökeskus, ki je postalo Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (organ, pristojen za varstvo okolja),

predlagalo, naj prepove uporabo teh materialov. Ker je bil z odločbo z dne 24. februarja 2009 ta predlog zavrjen, je to združenje vložilo tožbo pri Vaasan hallinto-oikeus (upravno sodišče v Vaasi), ki je s sodbo z dne 9. oktobra 2009 odločbo o zavrnitvi razveljavilo.

- 24 Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue je vložil pritožbo pri Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče).
- 25 Predložitveno sodišče se med drugim sprašuje, ali je treba imeti za uporabo starih telekomunikacijskih drogov, obdelanih z raztopino CCA, okoljsko dovoljenje v smislu zakona 86/2000 v zvezi z varstvom okolja. Meni, da je treba za to, da bi odgovorili na to vprašanje, ugotoviti, ali so ti drogovi, ki se zdaj ponovno uporabljajo kot podporna lesena konstrukcija, odpadki – natančneje nevarni odpadki – ali pa zaradi te uporabe te lastnosti nimajo več, in to kljub temu, da Uredba REACH dovoljuje uporabo takega obdelanega lesa.
- 26 V teh okoliščinah je Korkein hallinto-oikeus prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali se lahko iz okoliščine, da se je odpadek razvrstil med nevarne odpadke, neposredno sklepa, da uporaba [take] snovi ali [takega] predmeta povzroča splošen škodljiv vpliv na okolje in zdravje ljudi v smislu člena 6(1)(d) Direktive [2008/98/ES]? Ali lahko tudi nevarni odpadki preneha biti odpadki, če so izpolnjeni pogoji iz člena 6(1) Direktive [2008/98/ES]?
 2. Ali je treba pri razlagi pojma ‚odpadek‘, zlasti pri presoji obveznosti odstranjevanja predmeta ali snovi, upoštevati okoliščino, da je ponovna uporaba predmeta ali snovi, ki je predmet presoje, na podlagi Priloge XVII, navedene v členu 67 Uredbe REACH, dovoljena pod določenimi pogoji? Če je odgovor pritrdilen, kakšen pomen ima ta okoliščina?
 3. Ali so se s členom 67 Uredbe REACH uskladile zahteve glede proizvodnje, dajanja v promet ali uporabe v smislu člena 128(2) Uredbe REACH, tako da uporabe spojin in izdelkov iz Priloge XVII ni mogoče preprečiti z nacionalnimi predpisi o varstvu okolja, če te omejitve[, predvidene v teh določbah,] niso bile objavljene v popisu, ki ga izdelala Komisija na podlagi člena 67(3) Uredbe REACH?
 4. Ali je treba namene uporabe lesa, obdelanega z raztopino CCA, ki so naštet v Prilogi XVII, točka 19(4)(b), k Uredbi REACH, razlagati tako, da so naštet taksativno?
 5. Ali se lahko v obravnavanem primeru sporna uporaba kot podporna konstrukcija lesene brvi enači z nameni uporabe z navedenega seznama, tako da se lahko ta uporaba dovoli na podlagi Priloge XVII, točka 19(4)(b), k Uredbi REACH, če so izpolnjeni drugi zahtevani pogoji?
 6. Katere okoliščine je treba upoštevati pri presoji, ali obstaja tveganje ponavljajočega se stika s kožo v smislu Priloge XVII, točka 19(4)(d), k Uredbi REACH?
 7. Ali je z izrazom ‚mogoč‘, ki ga vsebuje določba, navedena v šestem vprašanju, mišljeno, da mora biti ponavljajoči se stik s kožo teoretično mogoč ali da mora biti vsaj do neke mere verjeten?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

- 27 Kot je razvidno iz obrazložitve vprašanja za predhodno odločanje, je spor o glavni stvari, ki ga obravnava predložitveno sodišče, v bistvu nastal zaradi okoliščine, da čeprav so bili zadevni telekomunikacijski drogovi obdelani z nevarnimi snovmi v smislu in ob uporabi Uredbe REACH, je gotovo, da v skladu s to uredbo taka obdelava ni ovira za to, da se v nekaterih primerih in pod nekaterimi pogoji ti leseni drogovi uporabljajo za določene namene, v okviru katerih je po potrebi mogoče namestiti brvi na zadevni poti.
- 28 V okviru tega mora Sodišče predhodno odločiti o vprašanjih v zvezi z razlago Uredbe REACH, ki ni odvisna od uredbe o odpadkih, pri čemer pa je treba poudariti, da v skladu s členom 2(2) te uredbe odpadki, kot so opredeljeni v Direktivi 2008/98, ne pomenijo snovi, priprava ali izdelka v smislu člena 3 te uredbe.
- 29 Ker je poleg tega na zahtevo Sodišča, podano v skladu s členom 104(5) Poslovnika v različici, ki se je uporabljala ob vložitvi tega predloga, predložitveno sodišče pojasnilo, da bi morale poleg prava, ki je veljalo v času dejanskega sanja, upoštevati tudi pravo, ki bo veljalo v času, ko bo odločilo, je treba na postavljena vprašanja odgovoriti ob uporabi na eni strani Direktive 2008/98 in na drugi strani Uredbe REACH v delu, v katerem se nanaša na določbe, ki so predmet postopka v glavni stvari.

Tretje vprašanje

- 30 S tretjim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati najprej, predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba člena 67 in 128 Uredbe REACH razlagati tako, da ta uredba določa uskladitev zahteve glede proizvodnje, dajanja v promet in uporabe snovi, kot je ta, ki se nanaša na spojine arzena in za katero Priloga XVII k tej uredbi vsebuje omejitev.
- 31 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 1(1) Uredbe REACH določa, da je namen te uredbe zagotoviti visoko raven zaščite zdravja ljudi in okolja, vključno z alternativnimi metodami ocene nevarnosti snovi, ter prosti pretok snovi na notranjem trgu ob pospeševanju konkurenčnosti in inovacij (sodba z dne 7. julija 2009 v zadevi S.P.C.M. in drugi, C-558/07, ZOdl., str. I-5783, točka 35).
- 32 Kot je navedla generalna pravobranilka v točki 55 sklepnih predlogov, se prosti pretok na notranjem trgu zagotavlja z obveznostjo držav članic v skladu s členom 128(1) Uredbe REACH, da ne prepovejo, omejijo ali ovirajo proizvodnje, uvoza, dajanja v promet ali uporabe snovi kot take, v pripravku ali izdelku, ki spada na področje uporabe te uredbe ter je v skladu s to uredbo, in kjer je ustrezno, z akti Skupnosti, sprejetimi za izvajanje te uredbe. Vendar odstavek 2 istega člena 128 določa, da državam članicam nič v tej uredbi ne preprečuje, da ne bi obdržale ali določile nacionalnih pravil za varovanje delavcev, zdravja ljudi in okolja, ki bi jih uporabile v primerih, ko ta uredba ne bi usklajevala zahtev glede proizvodnje, dajanja na trg ali uporabe.
- 33 Iz teh določb je torej razvidno, da je zakonodajalec Unije v nekaterih primerih, med katerimi je ta iz člena 67(1) Uredbe REACH, določil uskladitev teh zahtev.
- 34 Zadnjenavedena določba namreč določa, da se snov kot taka, v pripravku ali izdelku, za katero Priloga XVII vsebuje omejitev, ne sme proizvajati, dajati v promet ali uporabljati, če ne izpolnjuje pogojev iz te omejitve.
- 35 Za proizvodnjo, dajanje v promet in uporabo snovi iz člena 67(1) Uredbe REACH ne morejo biti določeni drugi pogoji kot tisti, ki jih določa ta uredba in ki ustrezajo, kot je razvidno iz določb členov 68(1) in 69 iste uredbe, potrebi po „ukrepu na ravni Skupnosti“.

- 36 Čepprav člen 67(3) Uredbe REACH državam članicam dovoljuje, da lahko do 1. junija 2013 ohranijo vse obstoječe in strožje omejitve kot te iz Priloge XVII, to velja za prehodno obdobje – do 1. junija 2013 – in pod pogojem, da so bile te omejitve priglašene Komisiji, česar pa Republika Finska, kot je sama potrdila, ni storila. Prehodnost in pogojnost tega ukrepa ne sme povzročiti dvoma o obstoju uskladitve, ki jo določa člen 67(1) Uredbe REACH.
- 37 Če namerava torej država članica določiti nove pogoje za pripravo, dajanje v promet ali uporabo snovi, za katero Priloga XVII k Uredbi REACH vsebuje omejitev, to stori zgolj bodisi v skladu s členom 129(1) te uredbe, da bi se odzvala na nujen primer za varovanje zdravja ljudi ali okolja, bodisi v skladu s členom 114(5) PDEU predvsem na podlagi novih znanstvenih spoznanj o varstvu okolja. Če bi države članice sprejele drugačne pogoje, bi bilo to v nasprotju s cilji uredbe (glej po analogiji sodbo z dne 15. septembra 2005 v združenih zadevah Cindu Chemicals in drugi, C-281/03 in C-282/03, ZOdl., str. I-8069, točka 44).
- 38 Ob upoštevanju tega je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člena 67 in 128 Uredbe REACH razlagati tako, da pravo Unije določa uskladitev zahtev glede proizvodnje, dajanja v promet in uporabe snovi, kot je ta, ki se nanaša na spojine arzena in za katero Priloga XVII k tej uredbi vsebuje omejitev.

Četrto in peto vprašanje

- 39 Predložitveno sodišče s četrnim in petim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba Prilogo XVII, točka 19(4)(b), k Uredbi REACH, v kateri so naštetih primeri, v katerih se lahko uporablja les, obdelan z raztopino CCA, razlagati tako, da je ta določba izčrpana in se torej ne sme razširiti na druge primere od tistih, ki so naštetih v njej.
- 40 V določbah Priloge XVII, točka 19(4), k Uredbi REACH so primeri, v katerih je mogoče odstopiti od odstavka 3 iste točke, ki prepoveduje uporabo spojin arzena pri impregnaciji lesa.
- 41 Tako iz besedila te določbe kot iz njenega cilja je razvidno, da je treba odstopanje, določeno v navedenem odstavku 4, razlagati restriktivno.
- 42 Ugotoviti je namreč treba, da je zakonodajalec Unije s tem, da je vse spojine arzena vključil v Prilogo XVII k Uredbi REACH, kot je razvidno med drugim iz naslova te priloge ter členov 68 in 69 te uredbe, štel, da ta snov pomeni nevarnost oziroma nenadzorovano in nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi ali okolje. Zato se odstopanj od uporabe take snovi ne sme razlagati široko.
- 43 Seznam primerov, v katerih se lahko uporablja les, obdelan z raztopino CCA, iz Priloge XVII, točka 19(4)(b), k Uredbi REACH, je zato izčrpen.
- 44 Glede uporabe lesa pri izvedbi del v postopku v glavni stvari iz spisa, predloženega Sodišču, in natančneje fotografij, ki so v njem, ni razvidno, da bi se brvi iz postopka v glavni stvari, predvsem glede na strukturo in funkcijo, razlikovale od brvi v katerem koli drugem mostu ali mostičku, potrebnem za vzpostavitev poti. Vendar lahko le nacionalno sodišče preveri, ali uporaba zadevnih telekomunikacijskih drogov kot podporne konstrukcije za te brvi spada med primere iz seznama, navedenega v prejšnji točki te sodbe.
- 45 V teh pogojih je treba na četrto in peto vprašanje odgovoriti, da je treba Prilogo XVII, točka 19(4)(b), k Uredbi REACH, v kateri so naštetih primeri, v katerih se lahko z odstopanjem uporablja les, obdelan z raztopino CCA, razlagati tako, da je seznam iz te določbe izčrpen in da se torej to odstopanje ne sme uporabljati za druge primere kot tiste, ki so naštetih v njej. Predložitveno sodišče mora preveriti, ali v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, uporaba zadevnih telekomunikacijskih drogov kot podporne konstrukcije za brvi spada med primere iz seznama, navedenega v navedeni določbi.

Šesto in sedmo vprašanje

- 46 Predložitveno sodišče s šestim in sedmim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, kakšen je obseg določb Priloge XVII, točka 19(4)(d), druga alineja, k Uredbi REACH, v skladu s katerimi se les, obdelan z raztopino CCA, ne sme uporabljati v nobenih primerih, v katerih obstaja tveganje za ponavljajoči se stik s kožo.
- 47 Kot je poudarila generalna pravobranilka v točkah 45 in 46 sklepnih predlogov, zakonodajalec Unije ni imel namena prepovedati uporabe takega lesa zaradi obstoja samega tveganja za stik s kožo, ker v praksi takega tveganja ni mogoče nikoli v celoti izključiti. Zadevna prepoved je torej utemeljena s ponavljajočim se značajem stika.
- 48 Ob upoštevanju ciljev Uredbe REACH, kot so navedeni v točki 31 te sodbe, mora biti to tveganje tisto, zaradi katerega je zadevna javnost – zaradi tveganja stika s kožo – izpostavljena nevarnosti za zdravje ljudi.
- 49 V zvezi s tem je treba spomniti, da se lahko na podlagi Priloge XVII, točka 19(4)(b), k Uredbi REACH les, obdelan z raztopino CCA, daje v promet za strokovno in industrijsko uporabo le pod pogojem, med drugim, da med uporabno dobo lesa stik s človeško kožo ni verjeten.
- 50 Iz tega je razvidno, da mora prepoved iz Priloge XVII, točka 19(4)(d), druga alineja, k Uredbi REACH veljati za vse primere, ki glede na verjetnost vključujejo ponavljajoči se stik kože z lesom, obdelanim z raztopino CCA.
- 51 Presoja te verjetnosti pa je odvisna od konkretnih pogojev, ki veljajo za primere, v katerih je mogoče uporabljati les, obdelan z raztopino CCA. Natančneje, v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, bi bila lahko ta verjetnost odvisna od okoliščin, v katerih so zadevni telekomunikacijski drogovi vključeni v strukturo samih brvi, ali celo od različnih vrst njihove uporabe. Če bi se ti drogovi lahko uporabljali le kot podpora za te brvi, ne da bi bili del vozišča, ki bi ga uporabniki v običajnih pogojih uporabljali, načeloma ne bi bilo mogoče, da bi bila koža uporabnikov v ponavljajočem se stiku z obdelanim lesom. Vendar mora to presoditi predložitveno sodišče.
- 52 Ob upoštevanju navedenega je treba na šesto in sedmo vprašanje odgovoriti, da je treba določbe Priloge XVII, točka 19(4)(d), druga alineja, k Uredbi REACH, v skladu s katerimi se les, obdelan z raztopino CCA, ne sme uporabljati v nobenih primerih, v katerih obstaja tveganje za ponavljajoči se stik s kožo, razlagati tako, da mora zadevna prepoved veljati za vse primere, ki glede na verjetnost vključujejo ponavljajoči se stik kože z obdelanim lesom, pri čemer mora biti ta verjetnost razvidna iz konkretnih pogojev, ki veljajo za običajne primere, v katerih je mogoče ta les uporabljati, kar mora presoditi predložitveno sodišče.

Prvo vprašanje

- 53 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je iz zahteve iz člena 6(1), prvi pododstavek, točka (d), Direktive 2008/98, ki določa, da za to, da bi odpadek prenehal biti odpadek, ko je predelan ali recikliran, njegova uporaba ne sme povzročiti splošnega škodljivega vpliva na okolje in zdravje ljudi, razvidno, da odpadek, ki spada v kategorijo nevarnih odpadkov, ne more nikoli prenehati biti odpadek.
- 54 Ko je predložitveno sodišče postavilo to vprašanje, je izhajalo iz predpostavke, da so telekomunikacijski drogovi iz postopka v glavni stvari po tem, ko so se prenehali uporabljati v prvotni namen, postali odpadki v smislu Direktive 2008/98 in je njihov nov namen, ki je podporna konstrukcija za brvi,

skladen z zahtevami iz te direktive le, če so ti drogovci pod pogoji iz člena 6(1), prvi pododstavek, iste direktive – natančneje, če njihova uporaba ne povzroča splošnega škodljivega vpliva na okolje in zdravje ljudi – prenehali biti odpadki.

- 55 Vendar kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 67 sklepnih predlogov, člen 6(1), prvi pododstavek, Direktive 2008/98 določa le pogoje, ki jih je treba izpolnjevati, da bi bila izpolnjena posebna merila, na podlagi katerih je mogoče določiti, kateri odpadki prenehajo biti odpadki v smislu člena 3, točka 1, te direktive, ko so predelani ali reciklirani. Na podlagi takih pogojev samih po sebi ni mogoče neposredno sklepati, da nekaterih odpadkov ni več mogoče šteti za odpadke. Res je, da ta posebna merila v delu, v katerem se nanašajo na les, obdelan pod pogoji, kakršni so ti v postopku v glavni stvari, v pravu Unije niso bila določena.
- 56 Vendar je res, da lahko države članice, če nobeno merilo ni določeno na ravni Unije, na podlagi člena 6(4) Direktive 2008/98 glede na posamezen primer odločijo, ali so določeni odpadki ob upoštevanju veljavne sodne prakse prenehali biti odpadki. Da bi predložitvenemu sodišču podali koristen odgovor, je treba na vprašanje, ali lahko odpadek, ki se šteje za nevaren odpadek, preneha biti odpadek, česar ne izključuje niti člen 6 Direktive 2008/98 niti nobena druga določba te direktive, odgovoriti ob upoštevanju navedene sodne prakse.
- 57 V zvezi s tem je treba spomniti, da čeprav je bil odpadek v celoti predelan, zaradi česar je zadevna snov pridobila enake lastnosti in značilnosti kot surovina, je gotovo, da je to snov mogoče šteti za odpadek, če jo v skladu z opredelitvijo iz člena 3, točka 1, Direktive 2008/98 njen imetnik zavrže oziroma jo namerava ali mora zavreči (glej v tem smislu sodbi z dne 15. junija 2000 v združenih zadevah ARCO Chemie Nederland in drugi, C-418/97 in C-419/97, Recueil, str. I-4475, točka 94, in z dne 18. aprila 2002 v zadevi Palin Granit in Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus, C-9/00, Recueil, str. I-3533, točka 46). Presojto tega mora opraviti predložitveno sodišče.
- 58 Dejstvo, da snov ni rezultat postopka predelave v smislu Direktive 2008/98, pomeni načeloma le eno od okoliščin, ki jih je treba upoštevati pri ugotovitvi, ali gre še vedno za odpadek, vendar kot tako ne dopušča dokončnega sklepa v zvezi s tem (zgoraj navedena sodba ARCO Chemie Nederland in drugi, točka 97).
- 59 Da bi opredelili, ali postopek predelave omogoča, da zadevni predmet postane uporaben, je treba ob upoštevanju vseh okoliščin v zadevi preveriti, ali je mogoče ta predmet uporabiti v skladu z zahtevami iz Direktive 2008/98, kot so med drugim navedene v njenih členih 1 in 13, ne da bi se ogrožalo zdravje ljudi in škodilo okolju.
- 60 Na prvo vprašanje je treba torej odgovoriti, da pravo Unije načeloma ne izključuje, da lahko odpadek, ki se šteje za nevaren odpadek, preneha biti odpadek v smislu Direktive 2008/98, če postopek predelave omogoča, da postane uporaben, ne da bi ogrožal zdravje ljudi in škodil okolju, in če poleg tega ni ugotovljeno, da je imetnik zadevnega predmeta tega zavrzel oziroma ga namerava ali mora zavreči v skladu s členom 3, točka 1, iste direktive, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Drugo vprašanje

- 61 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je Uredba REACH, natančneje njena Priloga XVII v delu, v katerem pod določenimi pogoji dovoljuje uporabo lesa, obdelanega z raztopino CCA, pomembna pri odločanju, ali tak les lahko preneha biti odpadek, ker naj ga njegov imetnik pod določenimi pogoji ne bi bil zavezan zavreči v skladu s členom 3, točka 1, Direktive 2008/98.
- 62 Kot je bilo navedeno v točki 31 te sodbe, je med drugim cilj Uredbe REACH zagotoviti visoko raven varstva zdravja ljudi in okolja. Ob upoštevanju tega cilja je treba potrditi, da je zakonodajalec Unije s tem, da je pod določenimi pogoji dovolil uporabo lesa, obdelanega z raztopino CCA, štel, da čeprav

se ta obdelava opravi z nevarno snovjo, za katero ta uredba vsebuje omejitve, ta nevarnost, če je uporaba omejena na nekatere primere, ni taka, da bi ogrožala to visoko raven varstva zdravja ljudi in okolja.

- 63 Z odpadki je treba torej ravnati v skladu s podobnim ciljem ob upoštevanju člena 13 Direktive 2008/98, ne da bi se ogrožalo zdravje ljudi in škodilo okolju. Ob upoštevanju tega ni ovire, da bi se pri presoji te zahteve upoštevalo dejstvo, da nevaren odpadek preneha biti odpadek, ker je njegova obdelava dovoljena v skladu s Prilogo XVII k Uredbi REACH in ker ga njen imetnik ni več zavezan zavreči v skladu s členom 3, točka 1, Direktive 2008/98.
- 64 Na drugo vprašanje je treba torej odgovoriti, da je Uredba REACH, natančneje njena Priloga XVII v delu, v katerem pod določenimi pogoji dovoljuje uporabo lesa, obdelanega z raztopino CCA, v okoljih, kakršne so te v postopku v glavni stvari, pomembna pri odločanju, ali tak les lahko preneha biti odpadek, ker naj ga njegov imetnik pod določenimi pogoji ne bi bil zavezan zavreči v skladu s členom 3, točka 1, Direktive 2008/98.

Stroški

- 65 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- 1. Pravo Unije načeloma ne izključuje, da lahko odpadek, ki se šteje za nevaren odpadek, preneha biti odpadek v smislu Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv, če postopek predelave omogoča, da postane uporaben, ne da bi ogrožal zdravje ljudi in škodil okolju, in če poleg tega ni ugotovljeno, da je imetnik zadevnega predmeta tega zavrgel oziroma ga namerava ali mora zavreči v skladu s členom 3, točka 1, iste direktive, kar mora preveriti predložitveno sodišče.**
- 2. Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES v različici na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 552/2009 z dne 22. junija 2009, zlasti njena Priloga XVII v delu, v katerem pod določenimi pogoji dovoljuje uporabo lesa, obdelanega z raztopino „CCA“ (baker, krom in arzen), je v okoljih, kakršne so te v postopku v glavni stvari, pomembna pri odločanju, ali tak les lahko preneha biti odpadek, ker naj ga njegov imetnik pod določenimi pogoji ne bi bil zavezan zavreči v skladu s členom 3, točka 1, Direktive 2008/98.**
- 3. Člena 67 in 128 Uredbe št. 1907/2006 v različici na podlagi Uredbe št. 552/2009 je treba razlagati tako, da pravo Unije določa uskladitev zahtev glede proizvodnje, dajanja v promet in uporabe snovi, kot je ta, ki se nanaša na spojine arsena in za katero Priloga XVII k tej uredbi vsebuje omejitve.**
- 4. Priloga XVII, točka 19(4)(b), k Uredbi št. 1907/2006 v različici na podlagi Uredbe št. 552/2009, v kateri so naštet primeri, v katerih se lahko z odstopanjem uporablja les, obdelan z raztopino „CCA“ (baker, krom in arzen), je treba razlagati tako, da je seznam iz te določbe izčrpen in da se torej to odstopanje ne sme uporabljati za druge primere kot**

tiste, ki so naštetih v njej. Predložitveno sodišče mora preveriti, ali v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, uporaba zadevnih telekomunikacijskih drogov kot podporne konstrukcije za brvi spada med primere iz seznama, navedenega v navedeni določbi.

5. Določbe Priloge XVII, točka 19(4)(d), druga alineja, k Uredbi št. 1907/2006 v različici na podlagi Uredbe št. 552/2009, v skladu s katerimi se les, obdelan z raztopino „CCA“ (baker, krom in arzen), ne sme uporabljati v nobenih primerih, v katerih obstaja tveganje za ponavljajoči se stik s kožo, je treba razlagati tako, da mora zadevna prepoved veljati za vse primere, ki glede na verjetnost vključujejo ponavljajoči se stik kože z obdelanim lesom, pri čemer mora biti ta verjetnost razvidna iz konkretnih pogojev, ki veljajo za običajne primere, v katerih je mogoče ta les uporabljati, kar mora presoditi predložitveno sodišče.

Podpisi